

Oponentský posudek na diplomovou práci ing. Ivana Stropka
Pojetí lásky v Janově literatuře

Diplomová práce ing. Ivana Stropka splňuje všechny formální náležitosti.

Obsahuje dvě části: Obecnou, v níž se autor věnuje biblickému pojetí lásky a následně jednotlivým výskytům vybraných termínů (ἀγάπη, ἀγαπητός, ἀγαπάω, φίλος a φιλέω) v NZ a v janovských spisech, a výkladovou, kde se zaměřuje na šest vybraných perikop z janovských spisů (Jan 3,1-21; Jan 11,1-44; Jan 15,1-25; Jan 21,15-25; 1Jan 3,11-24; 1Jan 4,7-21).

Autor postupuje od obecného vymezení pojetí lásky v Bibli přes výskyt specifických termínů v NZ a v janovských spisech k vybraným statím. Z tohoto hlediska je práce naprosto přehledná. Jednotlivé kroky jsou zpracovány přehledně a srozumitelně.

Jednotlivé kroky jsou zpracovány metodou kompilátu, tj. autor čerpá ze sady slovníků (první část) a komentářů (druhá část). I jeho vlastní práce má tak charakter komentáře (prochází verš po verši či stať po stať), a proto označení „exegeze“ vyznívá poněkud nadneseně. V daném rozsahu však jistě o podrobnou exegezi textů nešlo, proto je toto řešení dostačující. Autor také ukazuje schopnost pracovat s cizojazyčnými zdroji, a to v několika jazycích, což je vynikající. Tento postup však vyznívá poněkud zvláště v případě první části, když si čtenář uvědomí, že má před sebou kompilát několika slovníkových hesel, který mu vlastně kromě hodně zběžného přehledu, který je tak hutný, že vlastně nic pořádného neříká, neposkytuje nic konkrétního.

Je-li něco na této práci zarážející, je to autorova metodologie. Autor na několika místech podniká kroky, které nejsou dostatečně odůvodněné. Z nich dva jsou zásadní:

1) Autor hned po výčtu míst s výskytem vybraných termínů tyto termíny klasifikuje. Ovšem způsob klasifikace či kritéria, kterých použil, nezřejmuje. Uvádí jen, že tak činí podle smyslu použití daných slov a že se inspiruje rozdělením nacházejícím se v Schmollerově konkordanci. Ovšem při srovnání Schmollerova třídění s klasifikací nacházející se v práci příliš velkou podobnost čtenář nevidí. Někdy zachází autorova klasifikace do přílišných detailů, a tak se např. čtenář může ptát, proč není kategorie „Primát Boží lásky“ (s jedinou citací!) zařazena do kategorie „láska Boha k člověku“, nebo „Učedník, kterého Ježíš miloval“ do kategorie „Ježíšova láska k člověku“. Čtenáři chybí konkrétní kritérium. V ideálním případě by se očekávalo, že autor projde všechny výskyty, analyzuje je a po dostatečně podrobné analýze všech výskytů vytvoří vhodné kategorie, do nichž texty podle jasného klíče rozčlení (viz např. práci P. Pokorného „Židé v Janově evangeliu“, kterou měl náš autor k dispozici a s níž pracoval). Autor však postupuje opačným směrem: vytvoří (apriorní?) kategorie, do nichž následně texty rozděluje. Extrémním případem je rozlišení veršů obsahujících výraz φιλέω: téměř ve všech kategoriích se nachází právě jeden verš! Má takové dělení ještě smysl? Nejedná se už spíš o nepovedený popis jednotlivých veršů?

2) Autor vybírá z janovských textů celkem 6 perikop, kde se nachází nějaká zmínka o lásce, „aby ukázaly vývoj pojetí lásky v janovské literatuře“. Ovšem co autor myslí termínem „vývoj“, neuvádí. Čtenář opět postrádá klíč užitý k volbě perikop. Tato selekce tak může vyznít velice subjektivně a může být i zavádějící. Proto i závěr učiněný na základě vybraných 6 perikop nemůže být chápán jako závěr „pojetí lásky v janovských spisech“ obecně – nejdřív by bylo třeba dokázat, že se jedná skutečně o dostatečně reprezentativní vzorek perikop z janovských spisů. Práce tak neodpovídá svému názvu a postrádá jasnou a vymezenou koncepci.

Ostatním perikopám se autor věnuje v rámci krátkých „exkurzů“, kterými překlenuje přeskočená místa. Otázkou je užitečnost a smysl těchto exkurzů.

Záhadné jsou také obě grafické přílohy, které působí velmi impozantně, ovšem bez patřičného detailního komentáře, který by je vysvětlil a poukázal na vztah k práci, jsou jen těžko pochopitelné.

Stylistická, gramatická i grafická stránka práce je v pořádku, menší množství překlepů je pochopitelné a přijatelné, možná mohla být ohlédáno dvojité vsunutí 80. strany s textem snad pocházejícím z dřívější verze práce.

Práci doporučuji k obhajobě. Jelikož výše zmíněný metodologický nedostatek považuji za závažný, navrhuji jako výsledné hodnocení *valde bene*.

Adam Mackerle